

PLAN FÖR CENTRALA UTVÄRDERINGAR 2022–2024

1. Pågående utvärderingar

Metautvärdering av decentraliserade utvärderingar som genomförts 2017–2020

Vid metautvärderingarna bedöms kvaliteten på genomförda utvärderingar och därtill tas det fram information om utvecklingssamarbetets övergripande kvalitet och resultat. Dessutom utvärderas också användningen och nyttan av decentraliserade utvärderingar. Metautvärderingen producerar information om resultat och mervärde för den utvecklingspolitiska resultatrapporten som presenteras 2022. Utvärderingen inleddes i juni 2021 och blir färdig i mars 2022.

Översyn av utvecklingspolitikens covid-19-svar

Syftet med översynen är att lära sig av hur covid-19-pandemin framskrider i UM:s utvecklingspolitik och utvecklingssamarbete och i de därmed sammanhängande åtgärderna och därigenom stärka anpassningen till och svaren på kommande kriser. Målet med översynen är att identifiera och dokumentera styrkorna, svagheter, möjligheterna och hoten i utvecklingspolitiken och utvecklingssamarbetet. Utifrån resultaten ger översynen rekommendationer för planering och ledning av utvecklingspolitiken och utvecklingssamarbetet med tanke på framtida kriser och under pågående kriser. Resultaten förväntas också gynna utvecklingssamarbetets och det humanitära biståndets nexus. Utvärderingen inleddes i oktober 2021 och blir klar i mars 2022.

Utvärdering av humanitärt bistånd

Utvärderingen görs som stöd för den strategiska planeringen av det humanitära biståndet och den innehåller en bedömning av Finlands humanitära bistånd 2016-2021. Utvärderingen strävar efter att utreda i vilken mån Finlands humanitära bistånd har lyckats tillgodose mottagarnas behov och vilka kopplingar det har haft till verksamhet som stöder utveckling och fredsbyggande. Utvärderingen granskar också Finlands ställning i det internationella humanitära samfundet och hur olika partnerskap har stött Finlands påverkansmål och prioriteringar och om den nuvarande prioriteringen är den bästa möjliga. Även arrangemangen för administrering av humanitärt bistånd bedöms ur ett resultatperspektiv. Syftet med utvärderingen är också att utvärdera hur riktlinjerna för humanitärt bistånd från 2019 fungerar. Utvärderingen inleddes hösten 2021 och blir klar i september 2022.

Finlands utvecklingspolitiska inflytande i EU

I utvärderingen bedömas utrikesministeriets utvecklingspolitiska inflytande på EU, dess utvecklingspolitik och samarbete. Syftet med utvärderingen är att granska hur ändamålsenliga,

resultatrika och konsekventa påverkansåtgärderna är i förhållande till EU och dess utvecklingspolitiska institutioner och funktioner. Ett annat mål är att ge UM lärdomar som stöd för utvecklandet av utvecklingspolitisk påverkan. Utvärderingen inleddes hösten 2021 och blir färdig hösten 2022.

2. Nya utvärderingar i 2022

Syftet med och målen för utvärderingen kommas överens separat för varje utvärdering när innehållet i utvärderingen planeras.

Mänskliga rättigheter och rättighetsperspektiv i utvecklingspolitiken och utvecklingssamarbetet, som en del av ministeriets politik för de mänskliga rättigheterna

Finlands utrikes-, säkerhets- och utvecklingspolitik baserar sig på den mänskliga rättigheter. Riktlinjerna för detta finns bland annat i den utrikes- och säkerhetspolitiska redogörelsen och i utvecklingspolitisk redogörelse för kommande valperioderna. År 2015 publicerades en anvisning om genomförandet av rättighetsperspektivet i utvecklingssamarbetet (Human Rights Based Approach, HRBA). Behovet av att uppdatera anvisningen har ökat. Syftet med den kommande utvärderingen är att stärka det rättighetsbaserade förhållandets effektivitet. I utvärderingen bedöms HRBA:s praktiska tillämpning i planeringen, genomförandet, uppföljningen och utvärderingen av utvecklingssamarbetet, i synnerhet HRBA:s effekter och mervärde i utvecklingssamarbetet. Utvärderingen ger information om HRBA-anvisningen som uppdateras och om en reform av utvecklingssamarbetets arbetssätt (KETTU). Utvecklingspolitiska kommissionen kan också utnyttja utvärderingsdata för ankar temat 2 (rättighetsperspektiv, jämlikhet och icke-diskriminering i Finlands utvecklingspolitik). Utvärderingen inleds 2022 och blir färdig 2023.

Naturresurser, klimatförändringen och förlusten av biologisk mångfald

Klimatförändringen, naturens mångfald samt hållbar förvaltning och användning av naturresurser är ett av Finlands viktigaste utvecklingspolitiska målen. Bland utvecklingspolitikens genomgående mål finns en klimathållbar och utsläppsnål utveckling samt miljöskydd med fokus på tryggheten av naturens mångfald. Klimatförändringen och naturens mångfald granskas som en helhet. Under de senaste åren dessutom klimatförändringen har också artdöden lyfts fram som en global kris, och dessa kriser har en stark koppling till varandra. Verksamheten inom naturresurssektorn kan bidra till begränsning av och anpassning till klimatförändringen samt till naturens mångfald. I utvärderingen bedöms hur Finlands samarbete har stött och i fortsättningen kan stödja naturbaserade lösningar för att minska fattigdomen, bekämpa förlusten av naturresurser samt begränsa och anpassa sig till klimatförändringen. Utvärderingen måste utvecklas och den stöder i synnerhet planeringen och genomförandet av det utvecklingspolitiska programmet. Utvärderingen stöder också klimatutrikespolitikens handlingsprogram. I utvärderingen beaktas olika samarbetskanaler, samarbetsformer och - instrument. Utvärderingen inleds 2022 och blir klar 2023.

Statens revisionsverks revision av klimatfinansieringen slutfördes 2021 och utvecklingspolitiska kommissionens analysdokument om internationell klimatfinansiering färdigställdes 2022. Båda dessa rekommenderade att en utvärdering görs. Informationen från dessa har utnyttjats i UM:s klimatfinansieringsplan som utarbetas som bäst. En utvärdering av klimatfinansieringens resultat blir aktuell senare, när klimatfinansieringsstrategin har genomförts i några år.

Påverkan genom utvecklingskommunikation

Utrikesministeriets enhet för kommunikation om hållbar utveckling och handel ansvarar för allmänhetens, mediernas och intressegruppernas kommunikation om utvecklingspolitik och

utvecklingsamarbete. Enheten för det civila samhället ansvarar för statsunderstöden till frivilligorganisationernas utvecklingsamarbete, som inkluderar stöd till utvecklingskommunikation. Kommunikationsmetoderna har varit aktualitetskommunikation, kampanjer, mediarbete (t.ex. utvecklingsakademin), tidningen Kehitys-Utveckling, offentliga tillställningar (t.ex. Educa-mässan, världen i byn-festivalen), global fostran och ett introduktionsprogram i utvecklingsfrågor för samhällspåverkare. I utvärderingen utvärderas kommunikationens effektivitet, d.v.s. i vilken utsträckning den utvecklingskommunikation som finansieras av utrikesministeriet som helhet har uppnått sitt mål att öka finländarnas kännedom om Finlands utvecklingspolitik och utvecklingsfrågor. Ett annat utvärderingsobjekt är hur väl de olika kommunikationsmetoderna har fungerat och kompletterat varandra. Utvärderingen inleds 2022 och blir färdig 2023.

JPO-programmet och internationella rekryteringar

FN:s biträdande expertprogram (JPO) evaluerades senast 2012. Det nuvarande JPO-programmet, som innehåller en utvärdering av programmet mot slutet av fyraårsperioden, pågår till 2023. Utvärderingen producerar information om följande HANDLINGSPLAN för de offentliga finanserna 2024–2027. I utvärderingen utvärderas också hur utrikesministeriet har planerat, satsat på och stött internationell rekrytering och om utrikesministeriets verksamhet har främjat finländarnas etablering i internationella organisationer. När det gäller internationella rekryteringar är utvärderingen en fortsättning på utvärderingen av påverkan inom multi- och EU-området och på den utvecklingsmässiga utvärderingen av plattformsförsöket Business to Government. Utvärderingen inleds 2022 och blir färdig 2023.

Översyn om användningen av och nyttan med centraliserade utvärderingar

Översynen om centraliserade utvärderingar fördjupar analysen av utvärderingarnas användning, nyttighet och förändringsstyrka som ett verktyg för informationsledning. I utredningen bedöms också hur relevant och genomförd rekommendationerna är och hur man rapporterar om utförande av rekommendationerna. Översyn baserar sig på en inbördes utvärdering (Peer Review) av utvärderingsåtgärderna som Schweiz och Irland genomförde 2020 tillsammans med utvärderingsenheten vid utrikesministeriet. Peer Review rekommenderade att det görs en översyn om nyttan och användningen av centraliserade utvärderingar. Översyn genomförs 2022 antingen som internt arbete inom enheten för utvärdering av utvecklingspolitik eller som separat konsultuppdrag.

3. Nya utvärderingar som föreslagits för 2023 och 2024

Temana preciseras och man kommer överens om genomförandet under 2022.

Utvärdering av programmet beskattning och utveckling (planering 2022, genomförande 2023)

Innehållet planeras tillsammans med enheten för utvecklingsfinansiering och den privata sektorn. Målet är att stödja planeringen av den nya programperioden.

Rätt till utbildning, rätt till lärande (2023)

En utredning om utvecklingsarbetet inom undervisningssektorn blev klar 2018. Följande år utarbetades genomföranderekommendationer och 2020 tillsattes en samordningsgrupp som leddes av utrikesministeriet och undervisnings- och kulturministeriet (UKM) och bestod av intressenter. Syftet med samordningsgruppen var att dryfta hur Finland kunde göras till en internationellt viktigare aktör inom utbildning och lärande. Dessutom har betydande extra satsningar gjorts på utbildning i multilateralt samarbete. (Global Partnership for Education, Världsbankens fond Coach, Education

cannot wait). I utvärderingen utvärderas genomförandet av nya initiativ, synergier mellan utvecklingsarbetet och utbildningsexporten samt framförs synpunkter på hur Finland kan stärka sitt inflytande inom utbildning och lärande. I utvärderingen beaktas flera aktörer inom utbildningssektorn i Finland, såsom det kompetenscentrum för utvecklingsarbete inom utbildningssektorn som inrättades av Utbildningsstyrelsen i september 2021.

Utvärdering av landprogram (2023–2024)

Genomförandet av de nuvarande landprogrammen inleddes 2021. Utvärderingen av landprogrammen inleds 2023 och blir klar våren 2024, så att den information som utvärderingen ger kan utnyttjas vid planeringen av följande landprogram.

Dessutom granskas följande teman när följande utvärderingsplan utarbetas: utvecklingspolitiken som en del av utrikes- och säkerhetspolitiken, utvecklingspolitiskt målet 'klimatförändringen, naturens mångfald samt hållbar förvaltning och användning av naturresurser' (naturresurser som en del av den ekonomiska utvecklingen), integrering av personer med funktionsnedsättning, fortsatt tematisk utvärdering av resultatstyrningen (t.ex. hur projektet KETTU stöder resultatstyrningen och flexibel förvaltning), utvecklingsarbete för att främja ursprungsfolkens rättigheter och ställning och programstödsorganisationernas metaanalys.